

Güloğlan Dünya

**GÜNAHINI BİLƏN
DÜNYAM**

(şe'rlər)

Sumqayıt – 2001

Az (037)

Şair Güloğlan Dünya (Dünyamahyev Güloğlan Dünyamalı oğlu) 1949-cu ildə Qərbi Azərbaycanın Qafan rayonunun Baharlı kəndində, müəllim ailəsində anadan olmuşdur. 1966-cı ildən Sumqayıt şəhərində yaşayır. 1975-ci ildə Azərbaycan Politeknik İnstitutunu bitirmişdir. Sumqayıt Elmi-tədqiqat layihə institutunda işləyir.

«Günahını bilən dünyam» müəllifin ilk şe'rlər kitabıdır. Yurd həsrəti, vətən sevgisi, bu sevgidən yaranan ağrı-acılar, təbiət gözəlliklərinin bədii tərənnümü, haqsızlıqlara qarşı barışmazlıq kitabda toplanmış şe'rlərin əsas mövzunu təşkil edir.

G 4505070623
(037) 2001

© «Sumqayıt», 2001

Mənim

Haqsız yerdə haqq deməsəm,
Yanar ağızım, dilim mənim.
Yıxılardan yapışmasam,
Qurumazmı əlim mənim?

Haqq yoludu xalqın yolu,
Bu yol çətin, bu yol ulu.
Qatlanmazdı qoşa qolu
Bir olsaydı elim mənim.

Vətən mənim and yerimdi.
Dözümümdü, təpərimdi,
Hər çınqılı gövhərimdi,
Hər tikanı gülüm mənim.

Ayırdılar

Fələk geyindi bəm-bəyaz
Dərddi göldi yənə bu yaz
Sızladı, susdu telli saz
Məni təldən ayırdılar

Möhlunla rastlaşdı elim,
Qismətinə düşdü zülüm,
Ağlar qaldı «Qazan» göfüm,
Məni göldən ayırdılar.

Yasa batdı oba, mahal
Pozuldu eldə cah-cəlal.
Qıfıllandı arxac, qahal,
Məni çöldən ayırdılar.

Nankor bizi bərəkə saldı,
Küllü varidatı aldı,
Bağça-bağım viran qaldı
Məni güldən ayırdılar.

Bəhər verməsə də qamış,
Kökü üstə pərvazlanmış,
Mən yurdumda kök atmamış,
Məni eldən ayırdılar.

Ayrırma

Vurulmuşam vətənimin seyrinə,
Allah, məni bir telindən ayırma.
Gərək ola bilsəm, xeyir-şərinə
Sən ömrümü əməlimdən ayırma.

Lap dəyişib təbiət öz gərdisin,
Aqıl susub, naşı görür hər işin.
Azalsa da hərarəti günəşin,
Heç vaxt məni tər gülümdən ayırma.

Hər bir ömrün zəfəri var, danı var,
Hər bir ömrə qismət olur bir rüzgar.

Qapıları kəsə cəvğun, kəsə qar,
Sürümüzü öz çölündən ayırma.

Dilsiz millət olmaz, cəfasız ad-san,
Mənqurtdu, öz soyun, kökün, unudan.
İlahi kömək ol xalqıma hər an,
Sən milləti öz dilindən ayırma.

Löhrən torpaq uca çinar bitirər,
Kələ ölkə mərd oğullar itirər.
El birliyi, xoş amala yetirər
Sən xalqımı haqq yolundan ayırma.

12.02.91

Millətim

Nakəs qulağında qalmayıb öyüd,
Dər gündə seçilir, sayılır igid
Elin dər günündə mərd gedir şəhid.
Xalqın bu gününə ağla, millətim!
Vətəni bələdan saxla, millətim!

Düşməndən qisası mərd igid alar,
Nadan öz toruna düşüb alçalar,
Ağac kökü üstə min budaq olar,
Hər kəsi kökünə bağla, millətim,
Vətəni bələdan saxla, millətim!

Sevdası nur ilə tutmaz zülmötin,
Zəlalət qoynunda yaşamaz mətin,
Azadlıq toxumu səpib millətim.
Pərvazlan, pöhrələn, çağla, millətim,
Vətəni bələdan saxla millətim!

Uca şiş qayalar bağlıdır dağa,
Arxalı-köklü el dönməz tapdağa,
Bir bayraq altında çevril yumruğa
Yağının gözünü dağla, millətim,
Vətəni bələdan saxla millətim!

Bilmədim

Həç vaxt arxa kölgəsində
Yata bilmədim, bilmədim.
Çox çalışdım, məqsədimə,
Çata bilmədim, bilmədim.

Yer-yurd dəyişib üzünü
Tapa bilmirəm düzünü
Nəmərdin birca sözünü
Uda bilmədim, bilmədim.

Nəmərd məni saldı bərkə
Hey çalışdı vursun ləkə.
Çörəyimə haram tiko
Qata bilmədim, bilmədim.

Tanrı götür öz işini,
Fələk edir gərdişini.
Bəxt zərinin cüt şeşini
Ata bilmədim, bilmədim.

Nakəs məni schirlədi.
Haqq qapısın möhürlədi.
Köhlənimi yəhərlədi,
Tuta bilmədim, bilmədim.

Duman bürüdü dağını,
Xəzan soldurdu bağımı.
Közü sönmüş ocağımı
Çata bilmədim, bilmədim.

Fələk döydü hey döşünə,
Yetəni vurdu dişinə.
Məni qatdı şər işinə,
Bata bilmədim, bilmədim.

Lələ

Ağlma arxalan, güvenmə gücə,
Zülmün kotarısan, kəlison, lələ.
Qoşuldun zaluma, aldandın necə!
Vallah yelbeyinşən, dəlisən lələ.

Zəhmətsiz qazancı şərəf bilirsən,
Bəlkə bu hərəkət keçibdi irsən?
Bu günün sağalmaz, yararsız sən,
Sabahın mə'nəvi şilisen, lələ.

Fağrı-sağrı çəkirsən bərkə,
Soyursan zalımla, məl'unla birgə.
Naqislik, bədəməl yaraşmur türke,
Sən şeytan hiyləsi, fe'lisən, lələ.

Əl altdan məl alıb keçirsən tinə,
Satırsan birə-beş hər yetirənə.
Canımızı yeyən bit, birə, gənə,
Qanımızı soran zəlisən, lələ.

Ay zalım, saçına artıq düşüb dən,
Hələ də işiqli yollara çənsən.
Gəl bəd əməlindən qayıt haqq sən,
Hərçənd, diri gözlü ölüsən, lələ.

Düşməndən al qisasını

Elin düşübdü pərsəngi
Yasa batıbdır ahəngi.
Qoy çalınısın döyüş cəngi,
Kəs yağının sədasını,
Düşməndən al qisasını.

Vətənə tuşlanıb süngü,
Şəhid gedir neçə gənci.
Oyat hər yatan pələngi,
Dəf eylə şər qadasını,
Düşməndən al qisasını.

Cəsur igid minməz ləkə,
Mətinləşər düşsə bərkə.
Hünər yaraşıqdı türke.
Geyin polad libasını,
Düşməndən al qisasını.

İri bar bağlıdı tağa
Qayalar söykərib dağa
Eli döndər bir yumruğa,
Dağit nankor odasını,
Düşməndən al qisasını.

Bəsdir tutduq eldə yası,
Ayağa qalx, türk balası.
Puç olsun namərd xülyası,
Qoru şirlər obasını,
Düşməndən al qisasını.

Olaydım

Eli ata-ana bilib,
Acısını uda bilib,
Torpağını güdə bilib,
Sərvətinə göz olaydım.

Doğma yurdun qucağında,
Hər küncündə, bucağında
Qalanaydım ocağında,
Yana-yana köz olaydım.

Mütəliyin daşın atıb,
Düşməni qırıb-çatıb,
Günəş kimi bir gün batıb,
Silinməyən iz olaydım.

Gərək

Əgər seçirsənsə qaranı ağdan,
Heç vaxt ayırı düşmə ana torpaqdan.
Çiçəyi çəməndən, barı budaqdan
Saralıb-solmamış üzəsən gərək.

Mərdin yaraşığı dostdur hər yanda,
Mərd atmaz dostunu darda qalanda.
Başının üstünü duman alanda
Hər dərdə, bəlaya dözsən gərək.

Əcdadım qoyubdur yurdun daşını,
Bu yolda itirib bəzən başını.
Vətən torpağının hər qarışını
Qoruya-qoruya gəzsən gərək.

Vətənin

Araz qubarımdır, Göy-göl ilqarım,
Xəzərində üzəniyəm Vətənin.
Çınqıl: da vüqarımdır, vüqarım,
Kəsəyini əzəniyəm Vətənin.

Qış sövqatın anam saxlar taxçada.
Bayram günü pay göndərəm xoşçada.
Kirkid olub vətən adı xalqada
İlmə-ilmə gəzəniyəm Vətənin.

Bağlarında gözlər gülür, süzülür,
Bülbül gəzir, gül əzilib-büzülür.
Budaqlara şirin meyvə düzülür.
Meyvəsini üzəniyəm Vətənin.

Həyat-baca qorunursa, yurd olur,
El dərđini çəkən oğul mərd olur.
Hər ayrılıq hamımıza dərđ olur,
Hər dərđinə dözəniyəm Vətənin.

Bakı qəlbim, qoca Təbriz pırimdi,
O tay, bu tay məskənimdi, yerimdi.
Vətənimin acısı da şirindi,
Xoş günündə süzəniyəm Vətənin.

Görmədi

Özgənin gözündə qıl axtaran kəs
Niyə öz gözündə tiri görmədi?
Müti xidmətiylə ucalan nakəs
Ətrafını, göyü-yeri görmədi.

Məqsədə çatınca o, hey çahşdı
Kəc yolla qablərə asan yol açdı,
Özgənin atıyla zirvələr aşdı
Elə bil boranı-qarı görmədi.

Arxa kölgəsində gəzdi, dolandı,
Bə'zən dil çıxartdı, bə'zən yalandı.
Özü varlandıqca dövlət talandı,
Dostu tanımadı, yarı görmədi.

Çalışdı kimsəyə yaxşılıq etsin,
Darda qalanların dadına yetsin.
Fəqət bacarmadı düz yolla getsin
Tağı uralandı, bəri görmədi.

Dar ayaqda ayrı düşdü elindən,
Yenə əl çəkmədi bəd əməlindən.
Xalqın deyil, tutdu namərd əlindən
İtirdi qeyrəti, arı görmədi.

Olmasa

Ağıllı-kamallı olsa da bir kəs
Çoxları gen gəzər, varı olmasa.
Dar gündə tanrı da karına gəlməz.
Xeyirxah qonşusu, yarı olmasa.

Ağıldan başına kim qoyursa tac,
Ömründə olmayıb heç kimə möhtac.
Nə qədər böyüdü, ucalsa ağac,
Şöhrəti azalar bəri olmasa.

Tənbel elm öyrənməz, gəzər sərgördən,
Ağıllı elmlə qazanar ad-san.
Kəc yolla zirvəyə qalxsə da insan
Çatmaz amalına kəri olmasa.

Suçlu, xoflu adam gecələr yatmaz,
Xalq üçün çalışan günaha batmaz.
Möhtəkər dar gündə dostunu tutmaz
Satar yurdunu da, arı olmasa.

Zəhmətsiz ad alan çox gedə bilməz.
Nadan əməlini gizlədə bilməz.
O xalq torpağında övə edə bilməz
Ağıllı, tədbirli nəri olmasa.

Dünya

Sevinci yaz gördün, dərdi-qəmi qış,
Alına yazılan yazıdı dünya.
Göylər kövrələndə yağdırdı yağış,
Haqqın göz yaşadı, gözüdü dünya.

Köksüz ağac olmaz, özüksüz bina,
İstedad verilir yalnız insana,
Yaxşıya, yamana anadı, ana,
Haqqın simasıdı, özüdü dünya.

Yurdu ər ucaldar, insanı peşə,
Sınıbsa, bir daha calanmaz şüşə,
Pozulmuş ormanlar, kor qalmış çeşmə
Əsən qara yelin izidi dünya.

Hər elin, obanın bir dar günü var,
Zülmün, zəlalətin ömrü az olar.
Təkə el birliyi xalqı yaşadar,
Həyatın sehirlili sazıdı dünya.

Gəlin çətinliyi biz birgə keçək,
Saf-çürük eyləyib düzgün yol seçək.
Elə ər bəzəkdi, çəmənə çiçək,
Güloğlan Dünyanın sözüdü, dünya.

Dünyam

Keçmişindən nə qalıbdı,
Hamı o vaxt gülən dünyam?
Fəqət xəyala dalıbdı,
Günahımı bilən dünyam.

Allandı şirin vədlərə,
Günləri satdıq illərə,
Dərbədər oldu dağ-dərə,
Derd əlində qalan dünyam.

Ölü üçün tabut taxtdı,
Diri üçün baxta-baxtdı.
El boşalıb neçə vaxtdı,
Elim olub talan dünyam.

Hakim mütləşib artıq,
Dəlləllər get-gədə artıb.
Möhtəkirlər eli satıb,
Pul qazanıb kalan, dünyam.

Güloğlan, haqq hara baxır,
İftira arxıman axır.
Yalan tutub düzü yıxır,
Ayaq tutub yalan dünyam.

Binəsən dünya

Həyata güneşi, yeri bəxş edən,
Maddi bir varlıqsan, mə'nasan, dünya.
Xilqətin dayağı, yer kürresidi,
Sən yer kürresinə binəsən, dünya.

Qartal zirvələrdə tutubdu qərar,
Hər kəsin həyatda öz qisməti var.
İlahi bəyatı edir bərqərar,
Haqqın təməlisən, simasan, dünya.

Havasız gün olmaz, zəhmətsiz ad-san,
Daim gözəllikdən kam alır insan.
Al şəfəqli göysən, ulduzsən, aysən,
Hava ümmənisən, səmasən, dünya.

İlahi can verir, buğdaya, dənə
Adam zəhmətiylə edir, min dənə.
Tənbələ, qoçağa, hər bir sakinə,
Yaxşıya, yamana, anasan, dünya.

Güloğlan, fikir ver adətə, irsə
İki gənə qovuşar qəlbləri birsə.
Şə'rim, xalqıma xidmət edirsə,
Məni bir şair tək sanasan, dünya.

Mənim

Vətən köküm, gücüm arxam,
Qatlanmayan qolum, mənim.
Bağça – bağatına arxam,
Hər teli bir kolum, mənim.

Vətən dərdim, anam, bacım,
Səcdəgahım, fəxrım, tacım.
Dar günündə xidmət borcum,
Yolunda hər zülüm, mənim.

Köhlən at dördəmə çapar,
Nankor, el yolundan sapar.
Aqıl xalqa düz yol tapar,
Azadlıqçı yolum mənim.

İgid odu çəkə, dərd-qəm
El dərdinə ola həmdəm.
Xalqa bir iş görə bilsəm,
Dərdim olmaz ölüm mənim.

Əsmə külək, əsmə külək

Bu dünyanın yası düşüb,
Fal açılıb tası düşüb,
Binəsinin daşı düşüb,
Əsmə külək, əsmə külək.

Yağı biza külək gəlib,
Qara geyib, fələk gəlib,
Şər dönüdə «mələk» gəlib
Əsmə külək, əsmə külək.

Bu dünyanın çox işi kəm,
Sevinci kəm, gülüşü kəm.
Qoç igidlər olmamış cəm,
Əsmə külək, əsmə külək.

Bulanıbdı sular başdan,
Nadan sözü keçir daşdan.
Asılıdı ömür yaşdan,
Əsmə külək, əsmə külək.

Günəş üz döndərib bizdən,
Yer təkinə hopubdu çən.
Torpağında bitməmiş dən,
Əsmə külək, əsmə külək.

Ağac bağlanıbdı kökdən,
Güç asılıdı birlikdən.
Vətənimiz birca tükdən,
Əsmə külək, əsmə külək.

Haqq savaşı getməz hədər,
Güloğlan, mərd öndə gedər.
Sinəsini sipər edər,
Əsmə külək, əsmə külək.

1991-ci il

Gəlir

Qərib qəriblikdə darıxıb yaman,
Dönüb öz elinə, soyuna gəlir.
Küllü varidatın unudub tamam,
Vətənin bir acı zəyinə gəlir.

Nə qədər boy atıb, ucalsa da şam,
Yenə də kökünə bağlıdı hər an.
Bir vaxt öz kökünü unudan adam
İndi el-obanın toyuna gəlir.

Yazda qönçələnib çiçək açır gül,
Yayda saraldıqca bar tutur sümbül.
Vüsal həsrətiylə yaşayan bülbül,
Bağa, gül ətrinin iyinə gəlir.

Daşı arşəccən də atsanız əgər,
Yenə də qayıdıb torpağa düşər.
Dar gündə nə oğul olub, bir əsgər,
Elin harayına, hayına gəlir.

7.03.91

Olmaz

Elin, dilin soyun danan,
Mənqurtdu, vijdanı olmaz.
Ondan namus, qeyrət umma,
Onda qeyrət qanı olmaz.

Namərd verər eli bada,
Mərd əlindən çıxmaz xata,
Arzu ömrü yaşatsa da,
Əcəlin anıanı olmaz.

Kişi danmaz yurdun, yerin,
Dostla bölər xeyrin-şərin.
Tək xeyrini güdənlərin,
El içində şanı olmaz.

Bəhər umma köksüz güldən,
Güc yaranmaz tək bir əldən.
Evin tiksələrdə lə'ldən,
Qərbin xoş anı olmaz.

Torpaq millətin dilidi,
Keçmişidi, bu günüdü.
Torpaqsız millət ölüdü,
Yersiz, xalqın şanı olmaz.

Çətindi

Cücərib hər yerdə, kök atıb nadan,
Kökündən qoparıb atmaq çətindi.
Vətəndə yer tutub olublar «adam»,
Arxalı köpəyə batmaq çətindi.

Nakəsələr, satqınlar aranı qatır,
Dəstələr yarandı talayır-çatır,
Cinayət artdıqca, öfün, qan batır,
Hələ ki, qatili tutmaq çətindi.

Ehtiram, sədaqət, azalıb daha.
Xoş sözlər qıtlaşır, olubdu baha.
Səbirlər dözməyir fəryada, aha,
Namərd tənəsini udmaq çətindi.

Haqsızlıq yol tapıb, yad ürəklərə,
Get-gədə boşalır oba, dağ-dərə.
Vətən arxalanır oğula, ərə
Odsuz bir ocağı çatmaq çətindi.

Hakimlər gücsüzdü, qorunmur haqlar,
Tamam ayılmayıb mütidi xalqlar.
Neçəki, rütbəni tutub qorxaqlar,
Qorxaq kölgəsində, yatmaq çətindi.

Mənə şair demə, ustad

Haqq izinə düşən çarxam,
Cağlayan qəlbimə arxam,
Şe'rimdi gücüm, arxam,
Mənə şair demə, ustad.

Məhəbbət ömrün tacıdı,
Eşqsiz keçən gün acıdı.
Könlüm şe'riyyəət acıdı,
Mənə şair demə, ustad.

Ürək sirli bir adadı,
İnsan dürlü bir odadı.
Canım təbimə fədadı,
Mənə şair demə, ustad.

Sevdalı ömür yoludu,
Şövqlə bitən iş uludu.
Güloğlan şe'rin quludu
Mənə şair demə, ustad.

Tələsdirir sətir mənə

Məhəbbətin rəmzidi, bar,
Hərə bir rəngi xoşlayar.
Nadana yoxdu ehtibar,
Dost əl atır, tutur mənə.

Mən istədim düzü, görəm,
Hər əməli, izi görəm,
Kənddə dadı, duzu görəm,
Vüsal kəndə atır mənə.

Hodaqqı oturur vələ,
Xırmanda güc düşür kələ.
Yol-irizdə qurub tələ
Nakas hər an güdür mənə.

Şər bir yanda, haqq bir yanda,
Hökmü verirlər son anda.
Şər üstümə atılanda,
Şər içindən götür mənə.

Bir işçi çarxam, təkərəm,
Yar bağçasında nökrəm.
Hərdən bülbül tək səkərəm,
Sehirləyib atır mənə.

Sevilən şair uludu,
Kitab biliyin yoludu.
Şe'r zəka məhsuludu,
Təbim coşub didir mənə.

Yarasam elin işinə,
Güllü-bülbül görüşünə.
Güloğlan söz gəlişinə
Tələsdirir sətir mənə.

Bilmirəm

Xəyalə dalıram, xəyalımdayam,
Köklü bir palıdam, əməli payam.
Deyirəm, inanın mən yuxudayam,
Yuxumu arayıb, yoza bilmirəm.

İnsan yaşadığıca saça düşür dən,
Yazın gəlişiyə gül açır vətən.
Könlül bağçasına hərdən enib mən,
Şirin meyvələri üzə bilmirəm.

Ulu təbiətin ruhudu bahar,
Qeyrəti olan kəs, xoş günə çatar.
Bağrında cücərən arzularım var,
Hələ ki, çoxunu cözə bilmirəm.

Allah vergi verir, min də bir cana,
Ürək sür'ət verir damarda, qana.
Peşə soy-kökündən keçir insana,
Alın yazısıdı poza bilmirəm.

Güloğlan, azadlıq, sevinc gətirər,
Köləlik mətinə qətlə yetirər.
Kölgəyə sığınan ad-san itirər,
Arxa kölgəsində gözə bilmirəm.

Zülmət dağı

Bircə gecə işıq söncək,
Zülmət dara çəkdi məni.
Sis-çanıyla gözlərimə,
Sipər çəkib, bükdü məni.

Bu qaranlıq dalğaları,
Gözlərimdə dağa döndü.
Bir anlığa təbli halım,
Uralanmış tağa döndü.

Çox çalışdım zülmət dağım,
Qələmimlə qazım, çapım.
İlhamımı nurlaşdırıb,
Vərəq üstə yazım, yapım.

Alışdıqca zülmətə mən,
Ürəyim dər-d-qəmlə doldu.
Çil-çırağım yananacan
Bir, ümidim çıraq oldu.

İgid

(20 yanvar şəhidlərinə ithaf edirəm)

Elin cəfasına, qüسسə-qəminə
Onun hər dərdinə sən yandın, igid.
Dözmədin yağının tənelərinə.
Kükürəyib qəflətdən oyandın igid,
Arzun gözlərində sən oldun şəhid.

Qara yel əsəndə ana torpağa,
Qeyrətli oğultək qalxdın ayağa,
Xalqın arxasında dönüb bir dağa
Vətən keşiyində dayandın, igid,
Arzun gözlərində sən oldun şəhid.

O dəhşətli gecə nə oldu sənə?..
Tuş gəldin namərdin güllələrinə
Bürünüb vətənin tar güllərinə
Al qərənfillərə boyandın igid,
Arzun gözlərində sən oldun şəhid.

Köhlək zəncirin qırdı millətim

(20 yanvar şəhidlərinin əziz xatirəsinə)

Əgər, haqq yolunda boğulsa bir səs,
Bu yolda ayağa qalxacaq min kəs.
Azadlıq qəlblərdə boğula bilməz,
Eilliklə ayağa durdu millətim,

Köhlək zəncirin qırdı millətim.
Qurtuluşun yolu çətindi, çətin,
Zələlət qoynunda yaşamaz mətin.
Günü-gündən artdı gücün, qüdrətin
Yağının bağrını yardı millətim,
Köhlək zəncirin qırdı millətim.

Haqq zəfər çalarsa, suç çıxar üzə,
Zülmət öz yerini verər gündüza.
Artıq qayıtmışdı sələfimizə.
Azadlıq özülün qurdu millətim,
Köhlək zəncirin qırdı millətim.

Dağ-dağa söykənər, el, oğullara,
Arxalı, köklü el, düşməz heç dara.
Məşəqqətli gündü, mərd gəlir kara,
Get-gədə yaratdı ordu millətim,
Köhlək zəncirin qırdı millətim.

Xocalı

Qara yellər əsdi sarsıtdı səni,
İstədi tarixdən silsin, Xocalı.
Məşəqqətli günün ömrü az olar,
Namərdlər qoy bunu bilsin, Xocalı.

Danı ər ucaldar, bağça-bağı bar,
Çəni zirvələrə qovar ilk bahar.
Tanrı özü səni etsin bəxtiyar,
Gül açsın, çöllərin gülsün, Xocalı.

Haqqı əl tutursa, açılır düyün
Dəni gün dirildir, eli toy-düyün
Bəxt gülsün üzümə gəlsin o xoş gün
Ellər görüşünə gəlsin, Xocalı.

Güloğlan, nadanı kişi susdurar
Sar, qoç döyüşündə tutamırsız qərar.
Arzumdu, bu savaq olsun bərqərar,
Analar göz yaşın silsin, Xocalı.

Xocalıya

Elsiz hər ötən gün ağrı-acıdır,
Ərənlər! El yolu aç Xocalıya!
Birlük qələbənin tam əlacıdır,
Tutub Əskərani, keq Xocalıya.

Gəlin evi bəzər, bəhər-bar tağı,
Nadan zəhlə təkər, xəzan yarpağı.
İlahi, xəzəndən qoru torpağı,
Dəim al şəfəqlər saq Xocalıya.

Düz hədəfə vurur mərd igid ancaq,
Türkün zərbəsinə tablaşmaz alcaq.
Heq vaxt öz yurdunu unutmaz qoçaq,
Apar köç karvanı, köç Xocalıya.

Güloğlan, igidi qorxutmaz zillət,
Vicdanı olan kəs gözləməz minnət.

Hər oğul gücündən pay umar millət,
Götür el bayrağın sanc Xocalıya.

Kəndim

Ana qucağından uşaq kam alar,
Sənsən elimizin anası, kəndim.
Ağac kökü üstə min budaq olar,
Ömrümün özülü, binası kəndim.

Əqiqdən də olsa üzüyün qaşu,
Üzüksüz heq nədi o əqiq daşu.
Bardı, bağca-bağın zəri, daş-qaşu,
Toydu, hər bir ömrün mə'nası kəndim.

Namərd kölgəsində yaşamaz mətin,
Həvəsə görülən iş olmaz çətin
Çiçək tabiatın, söz şe'riyyətin.
Lalədi çölünün xınası kəndim.

Mərd igid bir eldi, səddi, qaladı,
Nankor, xəbis adam başa bələdi.
Qəfil Kirs dağında bayquş uladı,
Uçdu, Qazan gölün sonası, kəndim.

Yurdum Baharhdı, adım Güloğlan
Umacım şah tutdu, imamın quran.
Haqdan bir arzum var, gəlsin o bir an,
Gülsün həqiqətin səması, kəndim.

Bizimdi

Dədə Ələsgərin sazı inləyir
Boş qalmış dağ-dərə, çöllər bizimdi.
Necəki, həsrətdən qəlblər göynəyir,
Dərddi, intizartlı illər bizimdi.

Zəngəzur elində kimsəsiz qalan,
Ərməz qalası tək, müqəddəs olan,
Yağı atəşindən uçub-dağılan,
Oymaqlar, obalar, ellər bizimdi.

Saralda dağılan, talanan oymaq,
Vədə, Göyçədə yadlaşan torpaq,
Ürəklərdə dərd-qəm, sinələrdə dağ,
Qəlblərdə qovrulan iclər bizimdi.

Uyuyur zirvələr Ağrı dağında,
Odlar külə dönüb hər ocağında,
Ləhrən torpağının hər bucağında,
Quruyan çeşmələr, göllər bizimdi.

Hamı Zəngəzurum? Hamı Baharlım,
Hamı Göy gədiyim, hamı Göy yalıq?
Görünmür ovlaqda o şux tarlanım,
Soluxan çəmənlər, güllər bizimdi.

Gəlirəm

Elsiz igid, qanadsız quş heç nədi,
İntizarın qəddim əyib gəlirəm.
Sevdasız qəlb, suyu batmış çeşmədi,
Ay Baharlı, səni deyib gəlirəm.

Evlər yandı, el qovuldu, güldü xar,
Bağça-bağa gül qoynuna qondu sar.
Çəni bahar, yad-yamanı mərd qovar,
Ürəyimi dərd-qəm oyub, gəlirəm.

Xəyalımda gülşənini dolaşdım,
Neçə dərə, neçə dağlar, yol aşdım,
Qaranquşla, durnalarla danışdım
Bülbül ötür, bağa dəyib gəlirəm.

Dərd-qəmini ürəyimdə yaşatdım,
İlhamımı, qismətimi oyatdım.
Süsanına, sünbülünə söz atdım,
Bənövşəni soruqlayıb gəlirəm.

Torpaq dənə, günəş yerə verər can,
Nicat günü, damarlarda coşar qan.
Həsrətindən yandı qəlbim oldu şan,
Ötən günü verəqləyib gəlirəm.

Ay Güloğlan, loğman dördi-sər bilir,
Əsil şair, haqq sözünü zar bilir.
Lahn ana, elin dilin ər bilir,
Eli tutub, haqqı sayıb gəlirəm.

Qaldı

El oğlu, elinə qara yel əsdi,
Zəngəzur talandı, çıraqın qaldı.
Tərk oldu obalar, söndü ocaqlar,
Tək birçə qurulu çardağın qaldı.

Fələk çaldı, namərd saxladı dəmin,
Haqqın tapdalandı, qorq oldu gəmin.
Tamam biçilmədi yetişmiş zəmin,
Bafa arasında orağın qaldı.

Namərdin iç üzü, fikri bilindi,
Baharlı dağıldı izi silindi
Obalar, oymaqlar bir-bir alındı,
Heyhat, biçənəyin, qoruğun qaldı.

Ana torpağına yağular doldu,
Bağçalar, bostanlar tamam pozuldu.
Danışdın sözündən dastan yazıldı,
Qəlblərdə söhbətin, sorağın qaldı.

Gətirə bilmədin dövləti, malı,
Kimlərə tapşırдың o, cah-cəlalı,
Köçdüñ el qoynuna başı bəlalı
Elin, həyat-bacan, torpağın qaldı.

İndi kimsəsizdir yurdlar, bərələr
Sərdəndə mələşmir sarı kərələr
Əlimizdən getdi dağlar, dərələr
Qoca Zəngəzurun növrağı qaldı.

1989-cü il

Dağlar

Halın talaş içindədi,
Tər çiçəyim, gülüm, dağlar.
Həsretin qəlbimi didir,
Yanır ağzım-dilim, dağlar.

Yazda hər yerin sayrışır,
Çeşmələrin aşıb-daşır,
Zirvan üstə tül yaraşır
Çəməninə kilim, dağlar.

Tələ bizi gözdən salıb,
Yol-irizin bağlı qəhb,
Sınəmdə dərd ləpir salıb,
Aman vermir gülüm, dağlar.

Köksündə yurd salıbdı şər,
Elün düşübdü dərbədər.
Bir də haçan bəxtim gülər,
Düşər sizə yolum, dağlar.

Güloğlan sən haqqı istə,
Gülsün həyat Gərdə, Kirsdə.
Baş qoyum mən döşün üstə,
Qucağında ölüm, dağlar.

1991

Darıxıram

Süxurlardan sərın suyu əysilməyən,
Parıltısı göz önümdən çəkilməyən,
Şırıltısı qulağımdan kəsilməyən,
Məlhəm sulu bulaqlarçün darıxıram.

Zirvələri üföqləri deşib, dələn,
Dərələri pıçıldeşib xəfif gülən,
Çəmənleri lələlərlə al bəzənən,
Söz-söhbətli dağlar üçün darıxıram.

Sərvi-boylu ağacları ərsə deyən,
Tingiləri ilk baharda çiçəkleyən,
Şirin-şirin meyvələri tükənməyən,
Gül-bülbüllü bağçalarçün darıxıram.

Qırxbuğumun tapdanmağa qoymadığım,
Gül-çiçəyin qoparmağa qıymadığım,
Güloğlanım, səfasından doymadığım,
Min-nemətli yaylaqlarçün darıxıram.

1990

Bəzəyidir

Şahin qayaların, tərən ovlağın,
Qışda zirvələrin qar bəzəyidir.
Sonalar göllərin, bulaqlar dağın,
Bəyaz dərələrin tar bəzəyidir.

Baharda ötürdü bülbüllər şən-şən,
Güllər qönçəsindən açıldı birdən.
Çöllərin bənövşə, bağların gülşən,
Sevən könüllərin yar bəzəyidir.

Lələli, nərgizli dağlara köçək,
Lələdən don biçək, nərgizdən ləçək.
Qızın tacı ləçək, çəmənün çiçək,
Bağda ağacların bar bəzəyidir.

Xalqın ana dili, onun sələfi
Olub cəmərələrin şanı-şərəfi.
Aşğın avazı, sazın sədəfi,
Tarzənin, Güloğlan, tar bəzəyidir.

21.02.89

Bahar gələndə

Bülbülün səhərlər hər cəhcəhindən
Çiçəklər oyanır bahar gələndə.
Quşların səşindən mavi üföqlər
Nağməyə boyanır bahar gələndə.

Duyulur hər yerdə isti nəfəsi,
Görünür çöllərdə bahar töhfəsi.
Artır könüllərin şe'ərə həvəsi,
Mahnılar yaranır bahar gələndə.

Yenə dağda, düzdə açır çiçəklər,
Ətrini gətirir asən küləklər,
Dil açır qəlblərdə arzu, diləklər
Ürəklər şadlanır bahar gələndə.

Lalələr, nərgizlər dağların gülü,
Çəmənə səribdir al-alvan tülü.
Yanır həsrət ilə boynu bükülü,
Bənövşə boylanır bahar gələndə.

Həsrətlə gözləyir oğul da, qız da,
Arzu muradına çata Novruzda.
Ən gözəl havalar çalınır sazda,
Kosalər oynayır bahar gələndə.

Yenə üzü gülür dərənin, düzün,
Al yaşıl çöllərdən doymayır gözüm
O keçən günlərim, söhbətim, sözüm,
Qəlbimdə dolanır bahar gələndə.

Gətiribdi

Geyib libasını yenə də bahar,
Yeni gün gətirib, il gətiribdi,
Dolanıb yamacı, dərəni, düzü
Çiçək gətiribdi, gül gətiribdi.

Bülbüllər səsləyir gülü görüşə,
Oyanır yuxudan şəhli bənövşə,
Zoğ atıb hər toxum, hər dən, hər rişə
Çöllərə al-alvan tül gətiribdi.

Bahardır xilqətin məlhəmi, həbi,
Artırır qəlblərdə ilhamı, təbi,
Qovub ürəklərdən kini-qəzəbi,
Şirin söz gətirib, dil gətiribdi.

Bar tağı ucaldır, zəhmət ad-sanı,
Gün tumu dirildər, torpaq insanı.
Sürülər dolaşıb, dağı-aranı,
Ellərə təzə-tər döl gətiribdi.

Güloğlan, hər fəslin öz müjdəsi var,
Xilqətin ən zərif qızıdır bahar.
Çiçəyin şirasın çəkib anılar
Şanlara tər-təmiz bal gətiribdi.

Gəl, ay nur gülüşlü bahar

Təbiətin sevincisən
Fəsilərdə birincisən,
Sən rüzisən, sən incisən
Gəl, ay nur gülüşlü bahar.

Bağlarda qışın izi var,
Gözlərə çöküb intizar.
Gözləyirik təzə nübar
Gəl, ay nur gülüşlü bahar.

Yuxudadır çəmənlər, meşə,
Gözlük taxıb bulaq, çeşmə,
İntizardadır bənövşə,
Gəl, ay nur gülüşlü bahar!

Yalan ayaq tutub gedir
Bərəkət get-gədə itir.
Kasad olub kətə, fətir,
Gəl, ay nur gülüşlü bahar.

Tamah güc gəlib kamala,
Baş qarışıb cah-calala,
Tamazıyıq təzə bala,
Gəl, ay nur gülüşlü bahar.

Qəm üstə köklənib kaman,
Qəlbimiz olubdu şan-şan,
Gecə uzun, sökülmür dan
Gəl, ay nur gülüşlü bahar.

Elin işi düşüb dünyən,
Dərdi, səri artır hər gün,
Yollar qardır, hava çiskin
Gəl, ay nur gülüşlü bahar.

Gəl, ay Novruz

Təbiətin şux qızısən,
Həm dilaksən, həm arzusan.
Sən bərəkət, sən ruzusan
Gəl, ay nur müjdəli Novruz.

Günəşsiz açmaz bənövşə,
Və dəsis göyərməz meşə,
Çöllər qardı, yollar şüşə
Gəl, ay nur müjdəli Novruz.

Xəzan bağça-bağı sovar,
Yaz zirvəyə çəni qovar.
Deməkdən dil olub qabar,
Gəl, ay nur müjdəli Novruz.

Haqq özü səpsə də dəni,
Və'dəsiz göyerməz zəmi.
Güllo bəzəyib çəmənli
Gəl, ay nur müjdəli Novruz.

Güloğlanam, haqqdır andım,
Düzü-düz, haqqı haqq sandım.
Qışın şaxtasında döndüm,
Gəl, ay nur müjdəli Novruz.

Xəzərim

Hər gələndə dənizə,
Vuruluram nə isə.
Sənsiz necə qayıdım,
Ürəyimiz bir isə.

Abşeronun bağları,
Barlıdı, səxalıdı,
Göy xəzərin sahili,
Görün nə səfalıdı.

Göy xəzərə baxıram,
Mürğüləyib boylanır.
Günəşdən nur alaraq,
Ağ-gümüşü boyanır.

Bir görünür üfüqlə,
Suyu sakit olanda.
Bir ölçülür məlhəmlə,
El istədən yananda.

Qayıqdayam, qayığa,
Külək vurur, su dolur.
Qağayılar uçaraq
Qayığma göz olur.

Pçıldaşan ləpələr,
Elə bil ki, körpədir.
Qayığımı qoynunda,
Nəvazişlə tərpadir.

Harda olsam xəzərim,
Düşünürəm, anıram.
Sahilində nəzərim,
Qumlarında yanıram.

Hər gələndə dənizə,
Vuruluram nə isə.
Sənsiz necə qayıdım,
Ürəyimiz bir isə.

Dağlar məndən inciyibdi

(Məmməd Araza)

Yolun yasaq, halın təlaş,
Dağlar məndən inciyibdi.
Görüşünə varmı əlac,
Dağlar məndən inciyibdi.

Yollar otlu, kollar qırıq,
Çəşmələr kor, düzlər sucuq.
Dərələr kar, evlər uçuq,
Dağlar məndən inciyibdi.

Sərdənlər boş, yurdlar batıb,
El tərg etmiş dağı artıq,
Hamı? – çatma, nehrə, çatıq,
Dağlar məndən inciyibdi.

«Meydanı» da köpek yatıb,
«İşgə suyun» gözü batıb,
Öc olmağın vaxtı çatıb,
Dağlar məndən inciyibdi.

Dağlar dərddli, el intizar,
Ovlaqlarda qıy vurur sar,
Güloğlan, haqq zəfər çalar,
Dağlar məndən inciyibdi.

Dağların

(Atam Dünyamalı Məftuna ithaf edirəm)

Ağ çiçək döşündə bənşəyir xala,
Necədə qəşəngdi xalı dağların.
Min illər ötsədə, döymişi dəyib,
Hələ təkülməyib kalı dağların.

Qəlbimdə dolaşır Vana hər bir an,
Dərəsin, təpəsin gazdığım məkən.
Bir üzü yamyaşıl, bir füzü əlvan,
Sən demə, cənnətmış yalı dağların.

Yaylağı səfalı, kolu seçmədi,
Obasız dağ-dərə puçdu, heç nədi.
Üzü gül-çiçəkdi, gözü çəşmədi
Barlı-bəhərlidi kolu dağların.

Kökləyin kamamı, kökləyin tarı,
Həsərlə gözəlyir elat baharı.
Sorub gül şirəsin bal edir arı,
Dərdlərə dərmandı balı dağların.

Obalar sərvaxtdı, hava günəşli,
Zəmilər yetişmiş xırman küləşli,
Dağlar sənəkəli, yollar atəşli,
Qarışib yenədə halı dağların.

Quzeyi pəncərli, barlı meşədi,
Bulağı elə bil şəffaf şüşədi,
Güloğlan, «Qazan göb» ülvi güşədi,
Qızarı ləkəsi, alı dağların.

Ata

(Atam Dünyamalı Məftunun əziz xatirəsinə)

Nurməmməd dərəsin sən gəzə-gəzə,
Çiçoyə təsəlli, gülə tən oldun.
O, güllü-bülbüllü bağdan kam alıb,
Şe'rə, şe'riyyəyə məftun sən oldun.

Bir şair həyatın şərəflə keçdin,
Cəməndən gül-çiçək, sözdən dürr seçdin.
O, buz bulaqlardan məlhəm, su içdin,
Ürək coşa gəldi, necə şən oldun.

Tükənməz ilhamlı bir şair idin,
Elə, el sənətin gözəl bilirdin.
Məhşur müəllimdin, bəlkə sirr idin
Qalxdın zirvələrə duman, çən oldun.

Torpaq son yeridi gövhərin-ləlin,
Bülbül tək eyləməz heç vaxt gülşənin.
Bəzəkdi vətənə şe'rin, qəzəlin
Güldü əməllərin, min-min dən oldun.

Ləqəbim Dünyadı, Güloğlan adım,
Zəhmət zirvəsidi, umacım, andım.
Oğul ürəyimdi, şe'r qanadım,
Səyyadım, ustadım Məftun, sən oldun.

Qızım

Yerişin, gülüşün boyun-qamətin
Evimin bəzeyi, nazıdı, qızım.
İncə təbəssümün, xoş taravətin
Könlümün baharı, yazıdı qızım.

Öyrənə-öyrənə kamala çat sən,
Elmində, işində olmasın bir kəm.
Anaya sirdaş ol, qardaşa həmdəm,
Deyim ki, evimin gözüdü qızım.

Budur nəsihətim, arzum, diləyim,
Zəhmətlə yoğrulsun halal çörəyin.
Öyrən qaydasını ləziz xörəyin,
Ananın istəyi, sözüdür, qızım.

İşində dəqiq ol, sözündə mətin,
Həvəsle görülən iş olmaz çətin.
Qoru şərəfini saf məhəbbətin,
Bu ata yoludur, izidir qızım.

Hər işdən gələndə qarşıma qaçan
Şirin sözləriylə könlümü açan,
Üzündən-gözündən təbəssüm saçan
Şəfəkdir, Güloğlan qızıdır qızım.

Oğlum

Kitab xəzinədir, kitab elmdir,
Bilik qaynağından əl çəkmə, oğlum.
Sənətə, peşayə hey pənah gətir,
Dər gündə gözündən yaş tökmə, oğlum.

Sənət dostlarımla həmişə yarış,
Mərdlərlə, saflarla qaynayıb-qarış.
Şöhrət gətirirsə xalqına bir iş,
O işdən əlini gəl çəkmə, oğlum.

Sahib ol sənətə, yaxın ol elə,
Aldanma fitnəkar bir şirin dilə.
Xidmət et Vətənə, aşıq ol gülə,
Nəmər qabağında diz çökmə, oğlum.

Ək-becər qayğıyla ana torpağı,
Qoy yansın yurdunda ata çırağı.
Bəslə sənə düşən bağçanı-bağı,
Kimsənin payına göz dikmə, oğlum.

Düşməne zəhm ol, dostu vəfalı,
Nadandan uzaq ol, yoxdur amalı.
Qoru torpağımı, torpaq səfalı,
Torpağın üstünə qan tökmə, oğlum.

Gətiribdir

Bu qışın ilk günü dönüb bahara,
Şax tutum gül açıb, bər gətiribdir.
Bir körpə bir evi zəngiləşdirib,
Sərvət gətiribdi, var gətiribdir.

Gəldik təbrik edək, a Nuxrət sizi,
Tanrı hifz eyləsin şux körpənizi.
Turalın güllüşü, hər şaqraq səsi,
Yurduna bər-bəzək, zər gətiribdir.

Kişisiz yurd olmaz, od-ocaqsız sac,
Barsız həyat olmaz, fidansız ağac.
İlahi bəxş edib sizə ulvi tac,
Qol-qanad gətirib, pər gətiribdir.

Güloğlan, heç zaman əl tutmaz paxıl,
Sözdən söz üstündü, ağıldan ağıl,
«Düşməni toğmağıdır» deyiblər oğul,
Haqq özü bu elə ər gətiribdir.

Ana

Tale yazısını pozmasın yazan
Canın sağ, meydanın gen olsun ana.
Bütün məclisini bəzəsin ozan
Xoş gün özü sənə, tən olsun ana.

Çəməni gül bəzər, bağçanı bəhər
Həvəslə görülən iş getməz hədər
Həmişə üzünə açılısın səhər
Günün şad, dərd-qəmin kəm olsun ana.

Gözəllik qadına əzəldi-əzəl
Haqq səni xəlq edib gözəldən gözəl
Ömrünün bağına düşməsin xəzəl
Daim gülsün çöhrən, şən olsun ana.

Güloğlanam haqqı unutmaz əsil
Zülmətsiz gün olmaz, dərd-qəmsiz nəsil.
Bəxt gülsün üzünə hər an, hər fəsil
Zəhmətin gül açsın, dən olsun ana.

Qadın

İlhamlı qəlblərin ilk arzusudu,
Ümid çırağıdı, diləkdi qadın.
Xalqın şəfa qızı, şəfqət qızıdı,
Əlləri qızıldı, zirəkdi qadın.

Elə ilk müjdəni yayar qaranquş
Yalnız bəd xəbərlər gətirər bayquş.
Amandı, üşüdər ürəyini qış
Təzə-tər qönçədi, çiçəkdi qadın.

Alovsuz od olmaz, arzusuz ürək
Haqqı vəkil tutar, haqq-sayı zirək.
Haqq-ədələt varmı, susmasın gərək,
Haqq özü xəlq edib, göyçəkdi qadın.

İlahidən vergi verilir cana,
Zəriflik kökündən keçir insana.
Güloğlanam, dedim mərdi-mərdana
Ən zərif məxluqdu, mələkdi qadın.

Mənim dünyam, mənim anam

Aydi, sübh-səhər danıdı,
Güldü, baharın canıdı
Həyatımın bir anıdı
Mənim dünyam, mənim anam.

Məlhəmdi, beçə balıdı,
Lələ, hüsnü-camalıdı,
Gözəlliyin timsalıdı,
Mənim dünyam, mənim anam.

Barə qida verən ləkdi,
Lələ gözəllikdə təkdi,

Gülər üzli bir mələkdə,
Mənim dünyam, mənim anam.

Eşqin ülvi binasıdı,
Gerçəkliyin simasıdı,
Al şəfqətli səmasıdı,
Mənim dünyam, mənim anam.

O arzudu, o diləkdi,
Günəş tək xalqa görəkdi,
O, xeyirxah bir ürəkdi,
Mənim dünyam, mənim anam.

Zümrüd üzüyün qaşadı,
Zirvə dağların başıdı,
Təbiətin daş-qaşadı,
Mənim dünyam, mənim anam.

Gül üzüdü, Çiçək adı,
Güloğlandı ilk övladı,
Ana özü bir dünyadı,
Mənim dünyam, mənim anam.

28.10.2001

Olsun

(Azərbaycan gənclərinə ithaf)

Ağıldı həyatı bərqərar edən,
Elə sənət seç ki, sənə tən olsun.
Bir ucuz şöhrətə qəlbi incidən,
Çalış, zəhmət sənə şərəf-şan olsun.

Sirdi, mö'cüzədi torpağın təkə,
Dirilik gətirər bəsləsən ləkə.
Elmin sirlərini tamam öyrən ki,
Gülsün əməllərin, çöhrən şən olsun.

Zaman dəyişməsə, açılmaz səhər,
Qəlbə dəşöyq olmasa, baş tutmaz zəfər.
İşini elə tut getməsin hədə,
Bar tutsun sünbüllün, min-min don olsun.

Nə qədər kələkbaz olsa da tülkü,
Bir gün öz toruna düşəcək bil ki.
Torpaqdı, millətin müqəddəs mülkü,
Qoru! Düşmənlərin bağın qan olsun.

Sevdasız bir ürək, tingsiz meşədi,
Hər dərinin ömrü, hər bir çeşmədi.
Güloğlan, ömür-gün kövrək şüşədi,
Elə yazıb-yarat, qəmin kəm olsun.

Bibimiz

Bir nəslin anası, ıftixarıdır
Müqəddəs qadıdır, pirdi bibimiz.
Hər kəlməsi şirin, ürəyi geniş,
Elə bil incidi, dürdü bibimiz.

Dəyərin itirməz qızıdır, ləldi
Nəfis işlər görən zəkadı, əldi.
Xalçaya vurduğu bəzək gözəldi,
Əsil möcüzədi, sirdi bibimiz.

Günəşi dünyanın çırağı sayaq,
İşgüzar insanın əməlin yayaq.
Qardaşa arxadı, oğula dayaq,
Evinə sütündü, pirdi bibimiz.

Pulun var dövlətin acıdır, zaman,
Hakim amansızdır, kasıb bəd güman.
Xəstəlik dər-dəla qoy versin aman,
Allah hiş eləsin birdi bibimiz.

Xilqətin, saf eşqin töhfəsi bardı,
Hər tingin, hər güllün canı bahardı.
Zəhmətlə ucalan bibim Didardı,
Qoçaqdı, zirəkdi, nərdi bibimiz.

Güloğlan, Didardı, dostu vəfah,
Nəciblik, təmiz ad dövləti-mah.
Qədəmləri yüngül, əli şəfah
Nurani insandı, nurdu bibimiz.

Lələ

Qanadı ucunda piyalə olan
Al güllər içində tək-təkdi lələ.
Amandı, soluxar ehtiyatlı ol
Ən zərif çeşidli ipəkdi lələ.

Çəmənlər sayınşar, hər qönçən ağcaq
Şəfəqdən don geyir, məxmərdən saçaq
Adı çiçək deyil, gül deyil ancaq
Çəmənin qızıdır, mələkdi lələ.

Tarixlər şahidi, uludu yaş
Süsənlər, sünbüllər yarı, yoldaşı.
Çörəyə qatılır dadlı xaxxaşı,
Dərdlərə dərmandı, diləkdi lələ.

Üzündə bəmbəyaz naxışları var,
Təzə-tər qönçəsi püstəyə oxşar.
Gəlişi, görüşü – sevinc, ıftixar
Özü, yamaqlara ləçəkdi lələ.

Elim

Şux qamətli bitməyindən,
Bu gül, elə sənşən elim.
Qoynu gül-çiçəklə dolu,
Bu çöl, elə sənşən elim.

Xalqa düzgün yol şərəfdi,
Düzlük, aşkarlıq hədəfdi.
Səmti nicata tərəfdi,
Bu yol, elə sənşən elim.

Ana dili ulu, zəngin,
Şöhrəti artır günbögün.
Hər ləhcəsi, sözü şirin,
Bu dil, elə sənşən elim.

Mənbəyi dağ qarı olan,
Qızıl balıq varı olan.
Göz yaşı tək duru olan,
Bü göl, elə sənşən elim.

İsti olur səmum yeli,
Sərinlədir Xəzri eli.
Darayır gilavar teli,
Bu yel, elə sənşən elim.

Xalçaların gül tək zərif
Tüllu bəyaz, incə, xəfif.
Evə bəzək, evə tərif,
Bu tül, elə sənşən elim.

Qız-gəlini tuti dilli,
Bağça-bağı qızılgülü.
İgidləri təlatümlü,
Bu el, elə sənşən elim.

Məni

Mən qərībəm ey İlahi,
Vətənimə yetir məni.
Həsrdən arzum cülcərib,
Dərd yandırıb, çatır məni.

Eldən aralı düşmüşəm,
Eh bir təhər ötüşmüşəm.
Bar-bəhər tək yetişmişəm,
Öz kökümde bitir məni.

Ağac canın verər bara,
Qoç igidlər düşməz dara,
Mən çatmışam ahüzərə,
El içində itir məni.

Nadan qoyubdu qadağa,
Gədə bilmirəm uzağa.
Tingəm gedirəm sadağa,
Torpağıma batır məni.

Əski gün qəlbədə dolanır,
Adət gözümədə sananır.
İçimədə bir təndir yanır,
Ovsunlayıb fətir məni.

İşim düşübdü çətinə,
Dərd güc gələnməz mətinə.
İstədim dönəm vətənə,
Arzu-dilək ötür məni.

Ayrılıq dərttdi, acıdı,
Güloğlan, dərdli bacıdı.
Vüsal dərdin əlacıdı,
El özünə çəkir məni.

Bal arısı

Çiçəkləri didə-didə,
Bac ahbdı bal arısı.
Canın fədə edə-edə,
Qocalıbdı, bal arısı.

Yer, şofa tapar günəşdən,
Sünbül güllənir, tutur dən.
Hər saf, hər təmiz işindən
Güc alıbdı, bal arısı.

Dözüb hər dərdə, zillətə,
Bağlanıb daim zülmətə.
Ömrün hasr edib zəhmətə,
Ucalıbdı, bal arısı.

Çox işləyib, az yaşayıb,
Ürak yanıb, göz yaşarıb,
Ömrü boyu düz yaşayıb,
Ac qalıbdı bal arısı.

Ac göz qurd

Harda bir ov görmüsən,
Uzatmışan burnunu.
Can atmışan birtəhər,
Doldurasan qarnını.

Neçə ana qarnını,
Yaralayıb, oymusan.
Neçə-neçə balanı
Gözü yolda qoymusan.

Öyünüb dedi: «Görün,
Neçə qoyun qurmuşam».
Ta demədi mən neçə
Yetim boynu burmuşam.

Elə bahar gələndə

Yaz qovar sisi-çəni,
Sevine qovar dərd-qəmi.
Daranıb, durur zəmi,
Çölə bahar gələndə.

Səma nurlu bir ümman,
Sahil boyu al-alyan.
Sonalar üzür rəvan.
Gölə bahar gələndə.

Çəmən oyanıb durur,
Lələ boyanıb durur,
Bənövşə boynun burur,
Elə bahar gələndə.

Bənövşə

Yazın həsrətiylə boynu bükülüb
Yollara boylanan qızdı bənövşə.
Adi çiçək deyil, gül deyil, bəlkə,
Baharın özüdü, yazdı bənövşə.

Çiçəkdən-çiçəyə qonar anılar,
Salar gənçliyini yada qarılar.
Hələ quzeylərdə qışın qarı var,
Kolların dibində gözdü bənövşə.

Ətri, tərəvəti - könül xoşluğu,
Güloğlan Dünyanın təzə qoşduğu,
Bahara qoşduğu, yazı qoşduğu
Ən gözəl nəğmədi, sözdü bənövşə.

5.03.89

Fəridə

Elə bil lələdi, tər bənövşədi,
Təzə-tər çiçəyim, gültüm Fəridə.
Hər dərənin ömrü, hər bir çeşmədi,
Çəşmə ol, gül açsın elim Fəridə.

Gül bağı bəzəyi, sona göllərin,
Günəş kəmətin, sənət əllərin.
Gördüyün hər işin, hər əməllərin,
Ziyətətim, daş-qaşım lə'lim Fəridə.

Dünya min illərdi qurubdu bino
Keçmişin unudan, çatmaz xoş günə
Ömrüm bəs edərmə, hər dilayinə,
Hər günüm, hər ayım, ilim Fəridə.

Duruşu nikbindi, baxışı gülüş,
Canında tapər var, qəlbində atəş.
Bağcana nur saçsın, hər zaman günəş,
Bar tutsun hər tingin, təlin Fəridə.

Obasız dağ-dərə puçdu, heç nədi,
Üzük yadigardı, bar nişanədi.
Güloğlan eşqindən bil, divanədi,
Aşiq ol, şad olum, gülüm Fəridə.

Ləblərin

Təzə-tər qönçədi, açıb indico
Bahar lələsidi, aldı ləblərin.
Aysan, doğulmusan elə bu gecə,
Ağlımı başımdan aldı ləblərin.

Yalnız tər çiçəkdən kam alar beçə,
Şair, şairdirsə, kərək dürr seçə.
Zənbür çiçəyisən, incisən necə,
Şirindi, şəkərdi, baldı ləblərin.

Qurbanam xilqətin gözəl payına,
Lələ duruşuna, şümşad boyuna.
Bənizi bənzəyir, ilk yaz ayına,
Süsəndi, sünböldü, güldü ləblərin.

Hər kişi ər olmaz, hər tapıntı zər,
Hər kəsin bəxtinə, düşər bir ölkər.
Güloğlan saf eşqə olubdu nökrər,
Onu, kəməndinə saldı ləblərin.

Gülür

Ovsunlayıb günəş, bəzənib çəməni,
Baharı gətirib, yənə yaz gülür.
Sevdalı ürəklər qovuşur bu dəm
Arzular çağlayır, dodaq, göz gülür.

Bu ulu qaydadı, qız gedər arə,
Mərd toyun bəzəyər, bir el, bir dərə.
Musiqi qarışır, şaqraq səslərə,
Xanəndə oxuyur, kaman, saz gülür.

Alqış bu məclisə, alqış bu günə
Saf eşqdən kam alan düşməz çətinə.
Sağlıqlar söylənir bəy şərəfinə,
Bəy, gəlin sevinir, çöhrə, üz gülür.

Bu gün şölələnilir, ailə çırağı,
Bacı, qardaş qurub, bu tərtaşağı.
Mahnıdı, oyundu toyun marağı,
Qız, gəlin oynayır, işvə-naz gülür.

Bircə diləyim var, ilahi səndən,
Sevib-sevilenlər olsunlar həmdəm.
Güloğlan, şe'r də, məclisdə hərdən
Toy-büsat şənələnir misra, söz gülür.

A dostlar

Arzular çin olub ilahi bu gün
Gül açıb, çəmənim, çölüm a dostlar.
Könül istəyidi, Şəhla, Ənvərin
Toy eşq körpüsüdü, bilin a dostlar.

Bahardı, müjdəsi vətənin, elin,
Zəhmətədi, zirvəsi hər saf əməlin.
Vağzalı çalınısın süzsün bəy, gəlin,
Qol-açıb oynayım, gülüm a dostlar.

Sevdasız hər ötən ömür acıdı,
Mərdlik, mərdanəlik könül tacıdı.
Sevən ürəklərin eşq əlacıdı,
Eşqidir, çiçəyim, gülüm, a dostlar.

Güloğlan, gözəldən alırlar həbi,
Yaralı qəlblərə məlhəmədi ləbi.
Gur-şaqraq nəğmələr artırır təbi,
Çağlayır ürəyim, dilim, a dostlar.

Gözəlīm

Yalqız ürəyimdə kök atıb kədər,
Gəl mənə sirdaş ol, tay ol gözəlīm.
Eşqin bir dəryadı, quruyub gedər,
Çağlayan çeşmə ol, çay ol gözəlīm.

Tale saxavətin verib bahara,
Gəlişi qərq edir çöfə gülzara.
Sənsizlik səməni edibdi qara,
Gəl mənəm dünyamda ay ol gözəlīm.

Sevdah ürəkdə artdıqca ilham,
Qəlbin hər telində közərir bir şam.
Eşqin ormanında azmışam tamam,
Sən mənə həyan ol, hay ol gözəlīm.

Bəherdi mey'arı külli xilqətin,
Saf qızıl itirməz heç vaxt qiymətin.
Məhəbbət gülşəndi, Güloğlan mətin,
Ömrümə bahar ol, yay ol gözəlīm.

Mavi gözüm

Gözünə baxanda gözlərim yanar,
Yanar yanağında köz, mavi gözüm.
Qəlbində gizlənən arzular donar
Titrək sözlərinə düz, mavi gözüm.

Bahar müjdəsi sən, təzə-ter nübar,
Sən varsan kölnümdə nə çovğun, nə qar.
Sevincimi götür, dərini qaytar,
Ömrümün bağında gəz, mavi gözüm.

Badam ləçəyidi, çiçəkdi alın,
Güldü, bənövşədi alında xalın.

Xilqotə bəzəkdi lələ camalın
Hərdən bir boylanıb süz mavi gözlüm.

Mən tingəm, fidanam, sən min budaq ol,
Xəyalam, yuxuyam həqiqət, haqq ol.
Sübh, səhər şəhiyəm, yaşıl oymaq ol,
Olum sinən üstə, iz mavi gözlüm.

Aşiqəm

Dilimiz, dinimiz bir
Hər oğul saxlamır, sirr.
Mayası, düz, canı dürr,
Bir haqq sözə, aşiqəm.

Nur çilənir elimə,
Çəmən dönür kilimə.
Çölü nazlı gəlincə,
Şurlu yaza, aşiqəm.

Elə bil aydı baxan,
Sübdü, günəşdi çıxan.
Hər an şimşək tək çaxan,
Ala gözə aşiqəm.

Daranıb göy çəmənini,
Gözləyir Göyçə məni.
Gül-çiçəklər məskəni,
Dağa, düzə aşiqəm.

Eşqin oduyla yanan,
Yanaqları allanan.
Gəlin tək sığallanan
Qaşəng qıza aşiqəm.

Qəzal

Cənnətdə də tənha gəzsən, sağalmaz qəlb yarası,
Sənsən dördü ürayimin xilaskarı çarəsi.

Gülşənindən gül də dördim qəmin heç azalmadı,
Mənə canlı gül lazımdı, ey ömrümün parəsi.

Ürək vurmaz, əvəz etsən başqa qanlı qanını,
Oldum otuz yaşınadək, eşqinin avarası.

Tər bənövşəm. Gülzarına, qonub könlümün quşu
Qoyma sönsə xəlif çəşən təbimin fəvvarəsi.

Səven könlü mətin olar, gözüm tutubdu səni
Gülloğlanın özgə kəslə, yox sevgi məcarəsi.

Qəzəl

Dedim ey yar, qəlbdən gələn ürək sözüm anasan,
Aşiqin bil, istəmər ki, saf eşqini danasan.

İnanma hər şirin sözə, elə bil sübh yelidi,
Aşiqinə sadıq ol ki, sən ömrümə mənasan.

Söylə şux dilbər,im, sən kimin eşqiylə yanırsan,
Yəqin bil ki, könlüm istər eşqindən kam alasan.

Ey gözəl,im al yanağın, məftun edir görəni,
Çünki, bütün el-obada, ən zərif bir sonasan.

Tər-bənövşən, ay baxışım ruh verir hər bir kəsə,
İnan, yalnız üreyimə həyat verən sinasan.

Nazlı yarım şəhla gözün rəm edir, Güloğlani,
Naz etmə, bəlkə məni ömrüme sirdaş sanasan.

MÜNDƏRİCAT

səh.

I bölmə

Mənim	3
Ayırdılar	3
Ayırma	4
Millətım	5
Bilmədim	6
Lələ	7
Düşməndən al qisasını	8
Olaydım	9
Görək	10
Vətənin	11
Görmədi	12
Olmasa	13
Dünya	14
Dünyam	15
Binəsən dünya	16
Mənim	17
Əsmə külək, əsmə külək	17
Gəlir	19
Olmaz	20
Çətindi	21
Arasında	22
Oldu	23
Mənə şair demə ustad	24
Tələsdirir sətir məni	24

Bilmərəm	26
Zülmət dağı	27
İgid (20 yanvar şəhidlərinə ithaf edirəm) ..	28
Könlük zəncirin qırdı millətim (20 yanvar şəhidlərinin aziz xatirəsinə)	28
Xocah	29
Xocahya	30

II bölmə

Kəndim	31
Bizimdi	32
Gəlirəm	33
Qaldı	34
Dağlar	35
Darıxıram	36
Bəzeyidi	37
Bahar gələndə	38
Gətiribdi	39
Gəl ay nur gülüşlü Bahar	40
Gəl ay Novruz	41
Xəzərim	42
Dağlar məndən inciyibdi	44
Dağların	45
Ata	46
Qızım	47
Oğlum	48
Gətiribdir	49
Ana	50
Qadın	50

Mənim dünyam, mənim anam	51
Olsun	53
Bibimiz	54
Lələ	55
Ehim	56
Məni	57
Bal arısı	58
Ac göz qurd	59
Elə bahar gələndə	60

III bölmə

Bənövşə	60
Fəridə	61
Lələlərin	62
Gülür	63
A dostlar	64
Gözəlim	64
Mavi gözlüm	65
Aşıqəm	66
Qəzal	67
Qəzal	68

Nəşriyyatın direktoru: **A.Mansurzadə**
Redaktor: **İ.Hacıyev**
Kompüter yığımı: **L.Məmmədova**
Dizayn: **S.Salayeva**
Korrektor: **Ş.Dünyamalıyeva**

Güloğlan Dünya. "Günahını bilən dünyam"
şe'rlər. "Sumqayıt" nəşriyyatı, 2001. 72 sahifə

Yığılmağa verilib – 14.11.2001

Çapa imzalanıb – 24.11.2001

Format – 60x90 1/32

Çap vərəqi – 2,25

Sayı – 200

Sərbəst qiymət.

Kitab "Sumqayıt" nəşriyyatının qrafiki ilə
çap olunmuşdur.